

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **O. K.**, narozen X, státní příslušnost U.
bytem v ČR X
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Poděbradská 173/5, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu ze dne 6. 12. 2023 pod č. j. OAM-390780/DO-2023 jako nepřijatelné, o návrhu žalobce na vydání předběžného opatření,

takto:

Žalovaný a Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie a dále všechny odbory cizinecké policie jsou povinni strpět pobyt žalobce na území České republiky do pravomocného skončení řízení vedeného u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 1/2024.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „soud“) dne 3. 1. 2024 domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v tom, že mu žalovaný dne 6. 12. 2023 pod č. j. OAM-390780/DO-2023 vrátil jím podanou žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou, a to z důvodu, že žalobci byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě EU, konkrétně v Rumunsku.
2. Žalobce součástí žaloby učinil návrh na vydání předběžného opatření, na základě kterého by byl legálně strpěn na území České republiky (dále též jen „ČR“) po dobu soudního řízení vedeného o předmětné žalobě. V odůvodnění svého návrhu uvedl, že v současné době nemá na území ČR žádný legální pobytový status a ani jej nemá možnost v současné době získat. Z informace žalovaného ze dne 8. 6. 2023, č. j. OAM-3978-6/ST-2023 plyne, že žalobci nebylo vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území uděleno. Žalobce dále uvedl, že aktuálně pobývá na území ČR společně se svojí přítelkyní, se kterou je v partnerském vztahu od července 2023 a současně na území ČR žije žalobcův bratr. Žalobce pobývá na území ČR od března 2023. Žalobce dále vyjádřil svoji obavu z možného ukládání pokut za nelegální pobyt, výjezdních příkazů, či zahájení řízení o správním vyhoštění. Dále vyjádřil obavu, že by mohlo dojít k tomu, že bude jeho jméno evidováno v rámci Schengenského informačního systému (dále jen „SIS“) nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

v Evidenci nežádoucích osob (dále jen „ENO“). Žalobce uvedl, že v současné době nemá možnost požádat o jakékoli jiné pobytové oprávnění. Zároveň uvedl, že nemá nikoho, kdo by byl občanem Evropské unie, aby bylo možné požádat o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dle žalobce je tak jedinou možností úpravy jeho pobytového oprávnění předběžné opatření, a to do doby, než bude definitivně rozhodnuto o jím podané žalobě. Žalobce uvedl, že má na území ČR zajištěno stálé ubytování u své přítelkyně a má tak i zajištěny veškeré základní potřeby. Žalobce spatřuje vážnou újmu ve smyslu § 38 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v hrozící možnosti uložení správního vyhoštění z důvodu neexistence pobytového oprávnění, případného zařazení do SIS nebo ENO, dále v možnosti ukládání pokut a případnou úhradu nákladů správního řízení ve věci nelegálního pobytu. Žalobce má za to, že v jeho případě je splněna podmínka subsidiarity předběžného opatření, když nemůže k úpravě svého pobytového statusu využívat žádný jiný zákonný prostředek. Žalobce tudíž v návrhu na vydání předběžného opatření navrhl, aby soud uložil žalovanému a současně Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie a všem odborům cizinecké policie povinnost strpět pobyt žalobce po dobu tohoto soudního řízení.

3. Protože pro soud byly rozhodující osobní poměry žalobce, které byly popsány v žalobě a doloženy přílohami k žalobě, nepovažoval soud za potřebné vyžádat si vyjádření žalovaného k návrhu na vydání předběžného opatření [srov. § 38 odst. 2 s. ř. s.].
4. Z ustálené judikatury soudů rozhodujících ve správním soudnictví vyplývá, že vrácení žádosti o udělení dočasné ochrany jako nepřijatelné podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“), může představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. a dále že zákonem stanovené vyloučení soudního přezkumu vrácení žádosti jako nepřijatelné podle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina nelze aplikovat, a to ani v případě, že je žalobce poživitelem dočasné ochrany v jiném členském státě EU (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 10. 2023, č. j. 57 A 67/2023-37, body 16 až 20, resp. tak odkazovaná rozhodnutí správních soudů). Pro potřeby rozhodnutí o předběžném opatření soud předběžně zastává shodný názor ohledně přípustnosti zásahové žaloby proti úkonu žalovaného, který spočívá ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu jako nepřijatelné. Předběžně tak soud žalobu hodnotí jako přípustnou, tudíž přistoupil k posouzení důvodnosti předmětného návrhu na vydání předběžného opatření, resp. k rozhodnutí o tomto návrhu.
5. Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. platí, že *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*
6. Z citovaného ustanovení je patrné, že k nařízení předběžného opatření je třeba splnit tři kumulativní podmínky: (i) musí být podán návrh na zahájení řízení (žaloba), (ii) předběžné opatření se nařizuje na návrh a (iii) je zde potřeba zatímně

upravit poměry účastníků řízení pro hrozící vážnou újmu.

7. První dvě podmínky jsou v posuzovaném případě zcela nepochybně splněny.
8. Pokud jde o třetí podmínku, soud nejprve odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. Na 112/2006-37 (publikován pod č. 910/2006 Sb. NSS), v němž kasační soud dospěl k následujícím závěrům: „*Pojem „vážné újmy“ je nutno vykládat relativně autonomně a izolovaně od předběžného posuzování (přesněji řečeno odhadování) budoucí úspěšnosti navrhovatele předběžného opatření v řízení ve věci samé. Vážnou újmu je v případě, že předběžným opatřením má být podle návrhu účastníka - soukromé osoby uložena povinnost správnímu orgánu, nutno rozumět zejména takový zásah do právní sféry účastníka (resp. pokyn či donucení s obdobnými důsledky), který – v případě že by byl v řízení ve věci samé shledán sám o sobě nezákonným či shledán součástí nezákonného komplexnějšího postupu správního orgánu – představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004 - 110, zveřejněné pod č. 735/2006 Sb. NSS a na www.nssoud.cz; viz zejm. čl. II. odůvodnění uvedeného usnesení). V praxi půjde zejména o snahy správního orgánu proti vůli účastníka - soukromé osoby získat o účastníkovi informace, jež má k dispozici jen on, odejmout mu věci, které oprávněně drží či má v oprávněné detenci, či zabránit mu ve výkonu jeho práv nebo jej v něm citelně omezit (např. v právu užívat vlastněnou či pronajatou věc, v právu podnikat či provozovat jinou hospodářskou činnost). Vážnou újmu může podle okolností být i komplex úkonů správního orgánu, které by samy o sobě každý jednotlivě za takovou újmu nebylo lze považovat, které však ve svém souhrnu s ohledem zejména na jejich časovou souvislost, cílení a kumulované negativní účinky působí vůči stěžovateli jako intenzivní zásah.*“ Podle Ústavního soudu nastává potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků předběžným opatřením „*v těch případech, kde by nenařízením předběžného opatření vznikl prostor pro faktická jednání či právní úkony, jež by vytvořily nezvratný stav*“ (srov. usnesení ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. [III. ÚS 2974/14](#)). Tvrdit a prokázat (resp. alespoň osvědčit prostřednictvím soudu doložených listin) existenci hrozící vážné újmy vyžadující nařízení předběžného opatření je povinností navrhovatele (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 8. 2008, sp. zn. [II. ÚS 808/08](#)).
9. Žalobce argumentuje tím, že v současné době není oprávněn legálně pobývat na území České republiky, když mu dočasná ochrana na území České republiky nebyla udělena. Zároveň však disponuje pobytovým oprávněním v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně v Rumunsku, kde dostal dočasnou ochranu. Žalobce uvedl, že chce zůstat v České republice, neboť zde žije jeho bratr a i jeho přítelkyně. Setrvá-li ale žalobce na území České republiky, bude vystaven hrozbě zahájení řízení o správním vyhoštění a následnému uložení správního vyhoštění (byť nevykonatelnému pro tzv. překážky vycestování) a s tím spojeným zaevidováním v rámci SIS a v ENO. V tom spatřuje žalobce vážnou újmu, které lze předejít jedině vydáním předběžného opatření.
10. Soud s ohledem na tvrzení žalobce a obsah k návrhu přiložených listin neměl důvod nevěřit žalobci, že nemá na území ČR povolen pobyt a že nesplňuje

podmínky pro získání pobytového oprávnění podle zákona o pobytu cizinců. Z důvodu chybějícího povolení k pobytu v ČR je žalobce ohrožen zahájením řízení o správním vyhoštění, jakož i zařazením do SIS a do ENO, v čemž lze spatřovat hrozící vážnou újmu (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 10. 7. 2023, č. j. 77 A 30/2023-26, bod 12, nebo ze dne 6. 10. 2023, č. j. 57 A 67/2023-17, bod 9, která byla vydána ve věci žalobců zastoupených stejným zástupcem jako žalobce v tomto řízení, tudíž jsou stranám dobře známy). V případě nuceného vycestování žalobce z ČR by mohlo dojít k intenzivnímu zásahu do žalobcova soukromého života, neboť hrozí oddělení žalobce od jeho bratra a jeho přítelkyně, jakož i další pro žalobce negativní konsekvence spojené s probíhajícím válečným konfliktem na Ukrajině, který se negativně promítá i do života ukrajinských občanů v Rumunsku, kde žalobce pobývat nechce z důvodů sdělených žalovanému v rámci žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění, kteréžto žádosti nebylo vyhověno.

11. Žalobce tak soudu osvědčil, že je potřeba zatímně upravit poměry účastníků řízení pro hrozící vážnou újmu, proto soud dle § 38 odst. 1 s. ř. s. tímto usnesením rozhodl o vydání předběžného opatření, jímž žalovanému a Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie a rovněž všem odborům cizinecké policie uložil, aby tyto orgány strpěly pobyt žalobce na území ČR do pravomocného skončení řízení v projednávané věci.
12. Co se týká povinnosti uložené Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie a všem odborům cizinecké policie, soud k tomu uvádí, že podle § 38 odst. 1 věta druhá s. ř. s. lze předběžným opatřením uložit povinnosti i osobě odlišné od účastníka řízení, lze-li to po ní spravedlivě žádat. V oblasti pobytu cizinců vykonávají působnost Policie ČR podle § 161 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ředitelství služby cizinecké policie se svými detašovanými pracovišti a odbory cizinecké policie. Z žalobcem předloženého sdělení žalovaného ze dne 20. 3. 2023 soud seznal, že při absenci jakéhokoli formálního osvědčení o oprávnění žalobce pobývat na území ČR by cizinecká policie mohla vůči žalobci uplatňovat další sankce za nelegální pobyt a činit vůči žalobci další úkony vynucující jeho opuštění území ČR, kromě již udělené pokuty a výjezdního příkazu. Proto soud uložil povinnost strpět pobyt žalobce na území ČR do pravomocného skončení řízení v projednávané věci i Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie a všem odborům cizinecké policie. S ohledem na výše uvedenou vážnou újmu hrozící žalobci lze po příslušných složkách Policie ČR spravedlivě požadovat, aby strpěly pobyt žalobce na území ČR po uvedené dobu.
13. Tímto rozhodnutím o předběžném opatření soud nepředjímá, jak rozhodne ve věci samé.
14. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na vydání předběžného opatření, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (srov. § 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).
15. Rozhodnutí o předběžném opatření může soud zrušit nebo změnit, změní-li se poměry, a to i bez návrhu (srov. § 38 odst. 4 věta první s. ř. s.). Je tedy na účastnících řízení, zejména na žalovaném, aby soudu oznámili případnou změnu poměrů

oproti stavu, ze kterého soud při rozhodování vycházel.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je kasační stížnost nepřípustná [srov. § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Předběžné opatření zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným (srov. § 38 odst. 4 věta druhá s. ř. s.).

Plzeň 5. ledna 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.